

Què vol ser el Carnestoltes de gran?

L'edició d'aquest any provoca un debat sobre el model de festa que ha de ser productiu

Després de l'edició d'aquest any del Carnestoltes de Mataró, la festa mataronina es torna a trobar en un punt mort, on no se sap cap on tirar, amb qui, amb què: no se sap què vol ser de gran la festa de referència dels mesos de fred a la ciutat. L'accidentada preparació de l'edició d'aquest 2008, amb el retorn de l'ajuntament a la sala de màquines, la defunció del Comitè de Crisi de Carnestoltes que l'havia organitzat durant cinc anys o la decisió del PMC de prescindir d'en Pellofa, el Rei del Carnestoltes va donar pas, com és conegut, a una edició tirant a esperpèntica on en Pellofa XXX va sortir igualment, sorgit del no res, i l'ímpetu d'uns pocs i la festa es va limitar als actes més concorreguts i importants, sense tenir en cap moment un concepte lineal o coherent entre ells. Ara, però, és hora de pensar en l'any següent i en els que vinguin i de replantejar, amb tot el que comporta, la festa del Carnestoltes de Mataró.

UN REPORTATGE DE CUGAT COMAS I FOTOGRAFIES DE XÈNIA SOLA

El d'aquesta darrera crisi del Carnestoltes és el darrer capítol d'una història amb massa epílegs, que neix de la Mataró de l'època de la transició i l'ímpetu d'uns llavors joves del Foment mataroní, la creació de tota una tradició i el seu posterior desgast, amb comptades mostres de vida enmig de la decadència, com seria el Dimecres de Cendra, progressiu

fins aquest 2008. En el punt en què es trobem ara tenim una cultura estesa entre molts col·lectius de la ciutat de participació en la festa, una litúrgia consolidada però difusa, alguns actes consolidats i altres que moren.

Una festa sense esquelet consolidat però amb múscul. Els milers de persones que van a la Rua, al ball infantil o a

l'Enterrament de la Sardina demostren que hi ha ganes de festa i de Carnestoltes, a pesar del fred, la irregularitat de l'oferta o els vaivens entre entitats i Patronat, magnificats com a debat públic, però de ressò tirant a reduït si se'n pondera la importància.

2008, l'any del "debat"

Superada l'edició, constatat que el sentiment carnestoltenc de Mataró existeix, però potser encara s'ha de desenvolupar, aquest 2008 hauria de ser l'any de debat què ha de ser aquesta festa a casa nostra. Des de la gent involucrada, la que ha reivindicat en Pellofa, les entitats, el moviment associatiu, el propi ajuntament i Patronat, o les restes del CCC. Mataró no és Vilanova, Solsona, Sitges o Palafrugell, però té un bagatge, susceptible a canvis i incorporacions, que no es pot ni s'ha d'ingorar i que ha de servir de plataforma per relançar la festa, a no ser que es vulgui postrar. Se n'ha de parlar, certament. Perquè tot és negociable i des del propi CCC o les entitats mai s'ha defugit l'autocrítica o la presa de responsabilitats. Sols falta tacte per parlar. I ara el

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT

CONTINUA DE LA PÀGINA ANTERIOR

PMC, amb Penedès i Pena al capdavant, tenen l'oportunitat de fer-ho. I consta que en tenen intenció.

El torn de la "carnestoltada"

Ni que sigui, doncs, agafant l'encàrrec de l'alcalde en el darrer Ple, la carnestoltada mataronina, entesa com el crepuscle de grups que participen en algun acte propi del carnaval, ha de decidir-se. El que la gent pot desconèixer, però se sap, és que el CCC va començar a fracassar tan bon punt no va poder ser l'entitat aglutinadora que pretenia ser. Quan el CCC es va presentar volia ser una agrupació de les diferents entitats involucrades en la festa però al segon any de vida, les rutines endogàmiques de molts dels col·lectius i elements de la festa van fer que cada col·lectiu passés a fer la guerra per la seva banda, essent el Comitè un paraigües o barret únic més fictici que real. Així cal entendre, per exemple, que tot i la retirada d'enguany, diverses entitats prosseguissin amb la seva activitat i sortissin al programa en convivència amb el PMC com en el cas de l'Enterrament de la Sardina.

Qüestió de model de festa

Ara bé, això ha de ser així o no? Mataró, des de la societat o poble o des de l'ajuntament, s'ha de permetre una organització dispersa, difusa i no coordinada de la festa? Això segurament és la pregunta del milió de dòlars. La realitat parla de diverses entitats, diversos actes i diverses realitats que no sempre estan ni volen estar connectats. En la teoria la resposta a la pregunta hauria de ser clara, però en els temps que corren i en el sistema que estem, una entitat així, que aglutini tots els carnestoltencs, només pot donar-se en determinades condicions. L'una, la de l'entesa entre les entitats és difícil però viable, uns deures a un any vista, però encarables. L'altra passa per les mans del Patronat Municipal de Cultura que ha de canviar de tacte amb aquesta festa i molts altres aspectes culturals de la ciutat. No s'escapa aquest fet al debat de fons que s'ha de fer a l'entorn del PMC, que sovint ofega burocràticament iniciatives d'entitats i que manté un funcionament intern que sovint, sent generosos, posa tants entrebancs com solucions.

En parlen els polítics, del Carnestoltes

Dijous passat el Ple Municipal de l'ajuntament de Mataró va tractar sobre el Carnestoltes. No és gaire habitual. De fet des de fa tres anys no se'n parlava en profunditat, llavors va ser perquè CiU i PP van criticar el cartell de la festa perquè hi apareixia un transexual nu. Aquest cop la cosa era un pèl més transcendent i ho duria ser perquè la Candidatura d'Unitat Popular va presentar una proposta de resolució que el govern municipal no va rebutjar –tot i que d'entrada ho pretenia– sinó que a instàncies de l'alcalde Joan Antoni Baron va quedar "sobre la taula", que és una expressió convencional dels polítics equivalent a quan els mortals diuen allò de "ja en parlarem". La proposta de la CUP pretenia assegurar la presència d'en Pellofa a la festa i, a més a més, volia que el Ple es posicionés per donar suport al Carnestoltes. La resolució presentada resava per "demanar al Patronat Municipal de Cultura i a tots els grups municipals que treballin perquè infraestructural i econòmicament el Carnestoltes sigui la Festa Major d'Hivern de Mataró" i també per "demanar que es treballi perquè no es perdi tota la litúrgia del Carnestoltes

de Mataró amb els seus mites, símbols i referents".

El debat d'aquesta proposta resolució, deixada finalment "sobre la taula", no va deparar grans sorpreses, ni tampoc va donar per a grans conclusions. El PP va dubtar de la tradició del Carnestoltes de Mataró "només té 30 anys, tampoc són tants i és una festa que molts cops ha passat de l'humor al mal gust" va dir Paulí Mojedano, el govern la va rebutjar tot sent fidel a la versió, ja llargament explicada, dels fets que té el regidor Sergi Penedès que, emperò, fa setmanes que dona senyals a l'altra banda per reprendre ponts de diàleg i perquè aquest any sigui l'excepció que confirma la regla que el Carnestoltes l'ha d'organitzar la societat civil i no el Patronat. "Enguany l'ajuntament es va fer càrrec dels actes que podia assumir però és cert que hem de treballar per recuperar el sistema d'organització similar al del CCC" va dir Penedès. Finalment Baron va prendre la paraula per tancar el tema, tot postergant la decisió del Ple Municipal sobre la festa i "instant tothom a parlar, sobre el que volem que sigui el Carnestoltes, sobre com ha d'evolucionar".

Es tracta de fer del Carnestoltes el referent festiu dels mesos de fred, encara més

Ara fa falta posar-s'hi

Si des de les entitats hi ha una entesa i des del PMC es posen més facilitats que traves, Mataró pot tenir un Carnestoltes potent, encara més. Els ingredients o la matèria primera és prou bona. Falta aquella empenta que tothom reclamarà a les institucions, involucració major d'empreses i particulars i que la ciutat es vulgui creure el Carnestoltes. Més enllà de l'etiqueta de Festa Major d'Hivern que des del CCC es reclamava, es tracta de ser un referent dels mesos de fred, un oasi enmig d'un desert festiu forçat per les temperatures.

El debat sobre si ha de ser o no segona Festa Major -CiU al Ple va recordar la reivindicació que ho sigui Sant Simó- no ha de ser l'important. El que és important és que des de les entitats i el PMC es reprenguin vies de diàleg, que els polítics hi creguin, que les entitats vulguin i que el Carnestoltes local, fent de la necessitat virtut, faci d'una vegada una passa endavant, decidida, per ser una festa referent.

Ara és hora de treballar

Per això farà falta algun succedani de CCC, major involucració econòmica i creure-hi entre tots. La idea de matar en Pellofa, que diu alguna gent amb la boca tirant a petita, no sembla ser la via escapatòria ja que aquest 2008 ha demostrat que els "pellofistes" són cabuts i tossuts, com no podria ser d'altra manera. Segurament deixant de donar importància a les petites coses i fent abstracció i mirada panoràmica -per això ara hi ha tot un any- s'estarà a prop de tornar-ho a intentar, que val la pena.

El Carnestoltes i les seves entitats han de deixar de mirar-se el melic però també és el torn de la gent mataronina, per si vol aportar en el debat i en el procés que ara s'inicia. Si la gent vol una festa potent o seguir tirant de veta sense rumb, maquinista ni carbó. Les ganes de pocs sols poden fructificar amb l'alè d'uns quants més.

Sense anar més lluny, els qui prenen part del CCC i el PMC ja estan en converses per una exposició, l'any vinent, sobre els 30 pellofes que hi ha hagut. Baixant del burro s'aconsegueixen moltes coses, els qui volen un bon Carnestoltes per la ciutat s'han de posar el mono de treball. És la "moraleja" d'aquest 2008.

Una litúrgia pròpia, elements de la festa

Les truites

L'Hermandá de la Juliana llardera i la Semproniana llardosa surt a repartir truites el Dijous Llarsder, per lliure.

En Pellofa

El Rei dels poca-soltes és una figura polèmica i transgressora. L'Arribada i la Rua són els seus actes principals.

Els Portafardells

Totalment alternatius i "fora de la llei" reparteixen crítiques en un acte que hegemonitza la nit de divendres.

La Momerota

Hi ha cops que surt disfressada a la Rua i cops que, com diu Amades, surt a "pixar vi" algun dia de la festa.

Els actes infantils

Sense ells no es pot entendre el Carnestoltes actual, són el motor de la festa amb dos actes diferents.

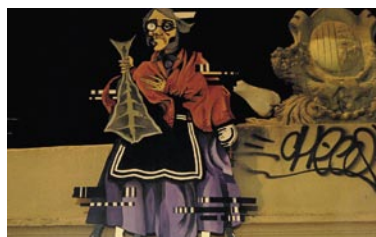
El dimarts, la mort

L'escenificació de la mort d'en Pellofa és un dels actes litúrgics de la festa. Mor, diu la llegenda, d'un empatx.

Dimecres de Cendra

El segon dia més massiu, amb cerimonial propi i consolidat. Un espectacle propi i fet a mida.

La Vella Quaresma

Com diu el nom, ja no és del Carnestoltes. Arriba de la mà de la Confraria de les Set Setmanes.